

6 Infrastructuur cultuureducatie

Marco de Souza leidt de grootste gesubsidieerde muziekschool van ons land

“Pak cultuureducatie landelijk aan”

Sinds begin dit jaar heeft **Marco de Souza** tienduizenden kinderen onder zijn hoede. Toch is hij geen rasmanager, geeft hij meteen toe. Hij is een muzikant met een grote voorliefde voor muziekeducatie. En hij richt zich vooral op kinderen met een minder kansrijke achtergrond.

Door Anne Louise van den Dool

FOTO SAM VAN DEN NIEUWENHOF / LEERORKEST NEDERLAND

Marco de Souza is sinds de bestuurlijke fusie tussen de Muziekschool Amsterdam, de Muziekschool Amsterdam Noord, het Muziekcentrum Zuidoost, het Leerorkest Nederland en het Instrumentendepot Leerorkest begin dit jaar alleen al in Amsterdam verantwoordelijk voor de muziekeducatie van zo'n vijftigduizend kinderen.

De Souza is al sinds 2000 directeur van het Muziekcentrum Zuidoost in de Amsterdamse Bijlmer, waar hij solliciteerde nadat hij vanuit Brazilië naar Nederland kwam. In zijn thuisland deed hij ook het idee op voor het concept van het Leerorkest, waar sinds 2005 alle kinderen de kans krijgen om op school, onder schooltijd, een muziekinstrument te leren spelen. “Normaal gesproken regelen kinderen en hun ouders zelf hun instrumenten, maar wij doen dat voor hen. Beeld je in: dat vraagt om een depot van duizenden instrumenten. Dat is flink wat regelwerk, maar past wel precies binnen de filosofie van het Leerorkest: we willen alles delen, van kennis tot materialen.”

Inmiddels is de nieuwe organisatie

uitgegroeid tot de grootste door de gemeente gesubsidieerde muziekschool van het land, met zelfs vestigingen op de eilanden in het Caribisch gebied. Toch is De Souza geen rasmanager, geeft hij meteen toe. “Ik ben een muzikant met een grote voorliefde voor muziekeducatie. Daarbij richt ik me vooral op kinderen met een minder kansrijke achtergrond, zodat iedereen dezelfde kansen krijgt zich muzikaal te ontwikkelen.”

Niet uit de lucht

Muziekeducatie was in Nederland lange tijd vooral ingericht voor een specifiek soort kind, aldus De Souza. “Muzieklessen vonden vaak ná school plaats. Dat betekent dat je ouders moest hebben die dat konden begeleiden en betalen, en die kinderen ook thuis motiveerden om te oefenen. Voor slechts een kleine groep kinderen gelden die voorwaarden. Viool willen leren spelen komt niet uit de lucht vallen: die motivatie komt doordat je anderen viool ziet spelen, bijvoorbeeld thuis of door naar concerten te gaan.”

In de sport gaat het veel gelijkwaardiger, ziet hij. “Ook als je nog niet kunt voetballen, is er een plek voor je

“We willen alles delen, van kennis tot materialen”

op de voetbalclub. Ook hoeft je niet te investeren in een duur instrument: met een shirt en een paar schoenen ben je klaar. Het zou mooi zijn als we ons in de muziekeducatie, en ook in andere kunst disciplines, net zo verantwoordelijk voor iedereen voelen. Dat betekent dat kunsteducatie ook onder schooltijd moet plaatsvinden, dat kinderen toegang hebben tot een muziekinstrument en dat ze makkelijk kunnen doorstromen naar een wijkorkest.”

De kracht van oprecht contact

Investeren in goed contact met kinderen én ouders is daarbij essentieel. “Een goede kunstdocent beseft dat het belangrijk is om alle kinderen te bereiken. Als docent dacht ik vroeger dat ik alleen maar hoefde voor te doen hoe je muziek moet maken, maar voor het overgrote deel van de kinderen is dat niet genoeg. Je moet een relatie met hen opbouwen, zodat je begrijpt wat in hun leefwereld speelt. Dan pas staan ze open voor wat